

PĚSTOUNOVI | vydává RKC Chaloupka | občasník | podzim 2022 | ZDARMA

Ukrajinské rodiny si zvykají na nový domov

Z rodiny dítě doletí dál než z ústavu, říká režisérka

Chaloupka pomáhá samoživitelům

Editorial

Položili jste si někdy otázku, proč se teď děje tolik věcí jinak, než jsme zvyklí?

Už zkraje roku přišla válka na Ukrajině. V Chaloupce jsme hned začali pomáhat ukrajinským rodinám. Měnilo se naše vnímání, jaké štěstí máme, že nezažíváme to, co máme a děti, které prchají před válečným konfliktem. Překvapilo mě, kolik lidí nedokáže změnu ve společnosti přijmout. Jsem šťastná, že mám kolem sebe osobnosti, které do vystoupení z komfortní zóny šly. Dokázali jsme nastavit pomocné ruce a skutky se nám vracejí s mnohem krásnější energií.

Ještě v květnu jsem netušila, že změna bude podstatně více. Přišla výpověď z prostor Chaloupky. Řeknete si, že takové věci se stávají a že na ně musíte být připraveni. Ale na změnu jste připraveni snad jen tehdy, když o ní víte dostatečně včas. Náš čas na vyřešení stěhování i udržení chodu Chaloupky byl majitelem prostor vymezen na jeden měsíc. Tolik paniky jsem dlouho nezažila. Nejen sama v sobě, ale i v pracovním týmu, u klientů, partnerů, podporovatelů. Současně jsem pocítila velkou vlnu solidarity, ale také doteky dezinformací, které nemáte možnost vyvrátit.

Zvládli jsme se s těžkou situací společně poprat, se změnami se ale budeme vyrovnávat ještě dlouho. Přejí si z celého srdce, aby nikomu nepřinesly zdravotní či jiné potíže, protože ti, kteří pomáhají, často upřednostňují ostatní před sebou samými.

Dále bych si přála, aby se ti, kteří se neúmyslně nebo úmyslně rozhodnou změnit život ostatním, alespoň na chvíli zamysleli, co takový zvrát přinese dlouhodobě a jaké výhody i rány tím ušetří. Pak se dokážeme se změnami lépe vyrovnat a poskytnou nám i víc motivace.

Edita Kozinová

Chybí jim táta a přátelé

„Máme doma krásný velký dům, ten stále stojí, ale nemocnice, kde jsem celý život pracovala, už nestojí a ani škola, do které chodil syn, už nestojí.“ Tyto věty mám pořád v živé paměti, říká koordinátorka integračních aktivit v RKC Chaloupka Marta Ahanonu.

„Tohle ve vás zkrátka zůstane,“ přiznává žena, pomáhající Ukrajincům, kteří našli azyl v Ostravě.

Je velmi důležité, aby naši klienti normálně žili a mohli si psychicky odpočinout od starostí, říká Marta Ahanonu. Ukrajinské ženy proto bere třeba do kina. Foto: Marta Ahanonu

V Chaloupce jste koordinátorem kurzů a některých dalších integračních aktivit pro Ukrajince, s kolika lidmi momentálně pracujete?

Aktuálně zhruba se čtyřiceti, převážně se ženami a dětmi, ale i s několika muži.

Jaké služby Chaloupka ukrajinským uprchlíkům nabízí?

Několikrát týdně máme kurzy češtiny pro začátečníky i pokročilé, kurz angličtiny, češtinu pro děti. Během kurzů pro dospělé zajišťujeme hlídání dětí a snažíme se věnovat i volnočasovým aktivitám, proto organizujeme výlety, chodíme do kina, do divadla a na koncerty a máme třeba i hodinu jógy. Podle mě je totiž velmi důležité, aby naši klienti normálně žili, aby měli možnost zažívat zábavu a psychicky si odpočinout od starostí spojených se situací doma a životem tady.

A přestože na kurzech máme poměrně rychlé tempo výuky, atmosféra je uvolněná, zasmějeme se spolu a občas třeba i oslavíme něčí narozeniny.

Snažíme se také pomoci klientům s hledáním bydlení a pracovním uplatněním, uspořádali jsme pro ně workshop s kariérní poradkyní, věnovali se životopisům a navštívili společně burzu práce. V létě probíhaly rovněž příměstské tábory pro děti a další výlety a akce, ukrajinské děti jsou i v naší dětské skupině a školáci mají možnost doučování a navštěvování kurzů angličtiny.

S jakými překážkami se při začleňování do české společnosti vedle jazykové bariéry Ukrajinci setkávají?

Jazyková bariéra v jejich případě díky bohu velmi rychle odpadá, během krátké doby češtině dobře rozumí a postupným

Vydalo: Rodinné a komunitní centrum Chaloupka z. s., Smetanovo náměstí 7, 702 00, Ostrava. **Redaktorka:** Eva Vychodilová.

Jazyková korektura: Eva Egermaierová. **Grafická úprava:** Lukáš Pracný. **Redakční rada:** Edita Kozinová, Eva Vychodilová.

Kontakt: kozinova@chaloupkaostrava.cz. **Foto na obálce:** Anton, Yuri a Seva v bytě na havírovském sídlišti s babičkou a maminkou Irinou.

Foto: Jan Vlček

Vychází zdarma za podpory:

OSTRAVA!!!

přidáváním nově naučené češtiny do ukrajinštiny nebo i ruštiny se poměrně brzy a dobře domluví. A je fajn, že většina Čechů má pochopení a snaží se porozumět. Překážku vidím bohužel v možnosti pracovního uplatnění, není vůbec snadné najít práci, jak je to prezentováno v médiích. Samotná matka s dětmi v cizím prostředí se do třísměnného provozu zařadit nedokáže a najít práci ve svém oboru, pro který má kvalifikaci, se zatím podařilo jen několika z nich. Na případný rozjezd vlastního podnikání si zatím netroufá žádná z nich.

Zároveň péče o děti je náročnější. Nejsou ve svém prostředí, situace je pro ně často hodně těžká, nová škola, nový domov, chybí jim táta a přátelé. Najít dostupné a rozumné bydlení také není snadné. A myslím si, že hodně vyčerpávající je pro ně už i jen život v jakémsi dočasném módu, nestabilita namixovaná s nadějí na návrat nebo naopak ztrátou naděje.

Který z příběhů ukrajinských rodin byl pro vás nejsilnější?

Takhle to úplně nevím, každý příběh nebo jen drobný popis nějaké aktuální situace se člověka dotkne, ať už je to návrat do ostřelované oblasti kvůli péči o nemocné příbuzné, ztráta domova nebo podnikání, co celý život budovali. Život se jim všem celkově obrátil vzhů-

ru nohama, v dospělém věku začínají od nuly, jsou dlouhodobě bez partnera a do toho stále sledují dění a mají starost a strach o své přátele a příbuzné, kteří zůstali doma, případně jsou jinde ve světě.

„Hodně vyčerpávající je život v jakémsi dočasném módu, nestabilita namixovaná s nadějí na návrat nebo naopak ztrátou naděje.“

Ale ano, jsou okamžiky, situace a příběhy, které mě zvláště zasáhly, to přiznávám. Třeba, když jsem jen tak z legrace mávala na jednom výletu manželovi jedné z klientek, která s ním zrovna přes Facetime telefonovala (už přes půl roku jsou odloučení), a až posléze jsem si uvědomila, že byl v ten moment oblečený v maskáčích. Nebo když jedna z klientek řešila zasklení prostřelených oken v jejich bytě na Ukrajině, což před zimou řešit musíte, takhle na dálku se zkrátka snažíte sehnat sklenáře, což je za stávající situace téměř nereálné.

Hned na začátku války jsem například hledala podnájem jedné rodině, hned po prvních útocih, kdy mi řekli: „My máme na Ukrajině všechno, domy i kariéru, ale co máme dělat, čekat a modlit se, že zrovna na nás bomba nespadne?“ Nebo jiná

rodina, které jsem taky hledala bydlení: „My máme doma krásný velký dům, náš dům stojí, ale nemocnice, kde jsem celý život pracovala, už nestojí a ani škola, do které chodil syn, už nestojí.“ Tyto věty mám pořád v živé paměti, člověk se nad tím hodně zamyslí. Stejně tak SMS typu: „V noci ostřelovali naše město, nespali jsme, nepřijdeme dnes na kurz,“ jsou velmi silné. Nebo když klientce na kurz zvonil telefon, odešla ze třídy a vrátila se se slzami v očích. To ve vás prostě zůstane.

Pracovat kontinuálně a dlouhodobě s lidmi je někdy hodně náročné. Kde osobně čerpáte pro svou práci energii?

Přiznávám, že poslední dobou jsem hodně unavená, ale práci s lidmi mám ráda, unavuje mě spíš papírování. Také časově zkoordinovat tolik lidí a snažit se vyhovět maximu, je náročné. Kurzy i ostatní aktivity si užívám a těším se na ně. A netvrdím, že mě nabíjí energií, to ne, věnovat pozornost toliko lidem naráz, pamatovat si jména, informace a udržet jejich pozornost je poměrně vyčerpávající, ale baví mě to a tu energii nějak prostě díkybohu pořád mám. Ovšem taky bych nerada upírala zásluhu cukru... (smích)

Edita Kozinová, Eva Vychodilová

Děti o sobě

Makar, 9 let

Dobrý den, jmenuji se Makar, je mi 9 let. V březnu jsem přijel z Ukrajiny do České republiky do města Ostrava. Jsem ve čtvrté třídě. Mám hodně českých přátel. Často chodím do parku na bruslích nebo na kole. Mám rád Českou republiku.

Líza, 19 let

Jmenuji se Líza. Je mi 19 let. Studuji na Ostravské univerzitě na Filozofické fakultě. Výuka je pro mě dost snadná a líbí se mi mentalita v České republice. Chtěla bych poděkovat Čechům za jejich laskavost.

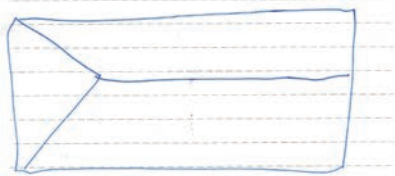
Ksenia, 14 let

Jsem Ksenia, je mi 14 let. Bydlím v Ostravě už 6 měsíců. Ráda chodím do české školy, protože tam nejsou žádné domácí úkoly. Mám skvělé spolužáky a dobré učitele. Ráda chodím na orientační běh hlavně o víkendech, mám ráda závody v lese. Je to dobré, ale opravdu chci domů.

Kira, 8 let

Jmenuji se Kira. Chodím do české školy. Mám 8 roků, krásně se učím, mám jedničky a dvojky a všechno je v pohodě. Ostrava je krásné město pro mě! Je zde mnoho parků, mostů a náměstí. Líbí se mi řeka. Chodím do tanečních a trávím čas se svými kamarádkami.

OSTRAVA!!!
Jmenuji se Kira.
Chodím do české školy.
Mám 8 roků, krásně učím se
mám 1, 2, 3 všechno je v
pohodě.
Ostrava je krásné město
pro mě! Je zde mnoho
parků, mostů a náměstí.
Líbí se mi řeka.
Chodím do tanečních a trávím
čas se svými kamarádkami.

Olesia, 10 let

Jmenuji se Olesia, mám 10 let. Bydlím v Ostravě už půl roku. Líbí se mi škola, protože mám legrační spolužáky. Ráda jezdím trolejbusem sama do a ze školy. Mám ráda hodně komiksy v knihovně a kroužek japonštiny.

Olena, 15 let

Jmenuji se Olena. Je mi 15 let. Studuji na ostravském gymnáziu (Zábřeh Volgogradská). Nemůžu říct, že je pro mě snadné tam studovat, ale učitelé mi vždy pomohou, vždy udělají ústupky a vysvětlí, čemu nerozumím. Spolužáci jsou na mě moc hodní, stejně jako učitelé. Jsem moc vděčná všem lidem, kteří mi pomohli a pomáhají naučit se český jazyk, aby se mi v České republice žilo lépe. Nedokážu popsat, jak moc mně a mé rodině Češi pomohli. Děkujeme, že i nadále pomáháte všem Ukrajincům.

Z Batmana Shrekem. Ukrajinští pěstouni si zvykají na nový domov

Na havířovském sídlišti žijí od letošního jara přes dvě desítky pěstounských rodin z Ukrajiny. Nahlédněte společně s námi do současného života dvou z nich. Jak a proč se stali pěstouny a jak se jim nyní žije v Česku?

Anton, Yuri a Seva v bytě na havířovském sídlišti s babičkou a maminkou Irinou.

Foto: Jan Vlček

Havířov v sobotu dopoledne. Na hřištích mezi domy v hloučcích pokřikujících dětí určitě můjím i některé z ukrajinských, které na sídlišti žijí od letošního jara. S třidvaceti pěstounskými rodinami jich sem přišlo okolo osmdesáti.

„Nejdřív jsem chtěla mladší syny i Yuriho, kterého máme v péči, hned zkraje války poslat do bezpečí s babičkou, ale ukázalo se, že dítě s jiným příjmením s ní přes hranice nepustí,“ vypráví nad talířem vareniků Irina, která tu, jak brzy pochopím, drží nad ostatními pěstouny tak trochu ochrannou ruku. Vystudovaná ekonomka přišla v únoru ze dne na den o práci v závodě na výrobu oken a dveří. Původní plán na odjezd babičky

a dětí sice nevyšel, celé rodině se ale nakonec se štěstím podařilo zemi opustit jedním z autobusů vypravených pro pěstounské rodiny místní farností. V Havířově už pro ně byly zásluhou spolupráce a díky mnoha dobrovolníkům české pobočky firmy Heimstaden s SOS dětskými vesničkami připravené byty. Když se teď na ulici ozve znělka dodávky rozvážející zeleninu, může z jednoho takového bytu vyrazit také Yuri s babičkou a vrátit se nečekaně i s velkým sáčkem výborných ukrajinských karamelů. „Jsou z Porošenkovy čokoládovny,“ vysvětluje Irina. „My ho rádi nemáme, protože nechal postavit Krymský most, ale bonbony má dobré.“

Já se ale vyptávám na ještě vzdálenější minulost než začátek války a jejich odchod z Ukrajiny. Zajímá mě naopak příchod, příchod Yuriho do rodiny. „Pomáhala jsem na táboře pro děti bez rodičů. Zasáhlo mě to, přemýšlela jsem, jestli bych byla schopná nabídnout takovému dítěti domov. S manželem jsme se rozhodli do toho jít,“ vypráví Irina deset let starý zážitek. Na sedmiletého Yuriho tenkrát nečekali dlouho. Vše šlo ráz na ráz. Čtyřdenní školení, doložení trestní bezúhonnosti, vhodných bytových podmínek i zdravotního stavu, nezbytná byrokracie, po dvou měsících už i návštěvy Yuriho v dětském domově, kam byl umístěn po smrti maminky, a nakonec

jeho souhlas... Za několik týdnů už měli chlapce doma. Sociální pracovníci k nim prý docházeli ze začátku každý měsíc, postupně návštěvy řídly. „Pomohli nám hodně. Jednu dobu jsme měli s Yurim obrovské problémy ve škole, všichni říkali, že je chytrý, ale vůbec nic nedělá, z toho pramenily konflikty,“ říká Irina. „Byli výborní,“ dosvědčuje Yuri, „sociální pracovníce si poslechla maminku, pak ji zajímal můj pohled, promluvila s námi, poradila, jak co řešit. Za čtrnáct dní bylo v podstatě po problémech.“ Dnes je Yurimu sedmáct a dřívější potíže se školou zjevně vyřešil – v říjnu začal studovat na Obchodně podnikatelské fakultě v Karvině.

V mnohém o dost náročnější než vysokoškoláci to mají se vzděláváním menší ukrajinské děti, a to nejen kvůli jazykové bariéře. Dopoledne probíhá výuka v české škole, večer pak ještě práce zadaná od ukrajinských učitelů. Většinou to znamená projít si prezentace, udělat úkoly a poslat je ke kontrole. Na české kroužky, ačkoli i jejich financování SOS vesničky nabízejí, dětem často nezbyvá čas. Například nejmladší Irinin syn má ještě čtyřikrát týdně online hodinu houslí. „S úkoly naštěstí pomáhá babička, bývalá učitelka, a s dětmi, které mají pořád co dělat, je to snazší,“ myslí si Irina. „Zpočátku se mě pořád dokola ptaly na to, na co jsem nedokázala odpovědět: Kdy se vrátíme domů?“

I Zpočátku se děti pořád dokola ptaly, kdy se vrátíme domů.

To už míříme sídlištěm za další, tentokrát pořádně velkou pěstounskou rodinou – Juliou, Romanem a jejich deseti dětmi. „Mám pocit, že na začátku jsem sama sebe pokládala za Batmana,“ spustí pěstounka, „měla jsem pocit, že můžu všechny děti zachránit.“ I ona nejdříve pomáhala jako dobrovolník sirotkům a dětem rodičů závislých na drogách nebo z jiných důvodů neschopných se o své děti starat. Vypráví o centru, které fungovalo jako jakýsi menší dětský domov, a o projektu, jehož smyslem bylo najít dětem rodiny. Všechny se nakonec podařilo do rodin umístit. Některé do její vlastní. „Ke dvěma biologickým dcerám jsme si v jednu chvíli vzali pět dalších dětí. Později přišly ještě dvě, a nakonec – jako třetí – na dortu – poslední holčička.“ Než se stali pěstouny, prošli manželé čtrnáctidenním výcvikem, a nyní musí každé dva roky povinně absolvovat pětidenní školení vedené psychologem, sociálními pracovníky a lékaři. „My ale chodíme každý rok, pořád máme hrozně moc otázek,“ říká Roman. „Teď už si připadám spíš jako Shrek. Vůbec jsem si nedokázala představit, co mě čeká. Nikdo jsme to netušili,“ navazuje Julia. Vyprávění o tom, co všechno netušila, by zřejmě vydalo na knihu. „Když dítě nechce, tak

Julia s manželem Romanem a většinou svých dětí. Pohádkový život rodina nežije, ale za bezpečí v Čechách cítí velkou vděčnost.
Foto: Helena Šilhánková

zkrátka nechce a nikdo s tím nic nena-dělá,“ shrnuje lapidárně Roman všechny problémy do jediné věty. Mám ale pocit, že tady, v jednom ze dvou bytů, které dostala početná rodina k užívání, máme všichni chuť mluvit hlavně o tom hezkém. I Julia, na kterou prý v rodině vyšla role „zlého policajta“, zatímco Roman, který jako řidič kamionu není přes týden doma, hraje toho hodného.

Znějí slova o obrovské a hlavně naprosto nečekané pomoci. „Zachraňovali jsme vlastní životy, zachraňovali jsme děti. Ohromilo nás, kolik toho tady pro nás lidi udělali.“ Kromě dramatických zážitků z Polska, kdy rodinu kvůli různým příjmením dětí málem rozdělili, vypadá všechno až neuvěřitelně pozitivně. Obrovská podpora ze strany SOS dětských vesniček, pomoc od rodin, které dorazily před nimi, opakovaná charitativní sbírka. Její organizátorka, která se Irině ozvala v ostravské facebookové skupině, přijela několikrát s oblečením, kuchyňským náčiním, ložním prádlem a spoustou dalších věcí. „Máme všechno,“ říká Julia. „Finanční příspěvky, oblečení pro děti, máme kde spát, kde vařit. Máme slevu na internet. Od SOS vesniček jsme dostali notebooky a tablety, aby děti měly na čem dělat úkoly do ukrajinské školy. Učitelé tady jsou taky skvělí, ptají se, pomáhají,“ vyjmenovává.

I Doprovázející pracovníci nám radí zajít si do přírody a všechno tam vykřičet.

Přesto po chvíli logicky vylézají na světlo i různé menší či větší problémy. Na Ukrajině jsou například běžně otevřené lékárny přes noc, jde ale prý jen o to zvyknout si, že u nás to tak obvykle není. Složitější je to s lékaři a jejich ochotou přijímat nové pacienty, zvlášť když jako pěstouni máte povinnost absolvovat

každý půlrok lékařskou prohlídku nejen s dětmi, ale i sami. Nejobtížnější je pak soužití s Romy. Od nich slyší ukrajinské rodiny jméno ruského prezidenta doprovázené zvednutým palcem i pokřiky, že tahle země není jejich, směrem k oknům už letěly i kameny.

I v době války na Ukrajině částečně funguje doprovázení pěstounských rodin. Sociální pracovníce, která má na starosti Juliinu rodinu, sama uprchla do Rumunska a pracuje odtamtud. „Vola-láme si, probíhají i kontroly. Chce třeba vidět všechny děti na kameře.“ Pro rodiny v Havířově jsou tu ale hlavně SOS vesničky a v nich také na malý úvazek zaměstnaná „jejich“ Irina. Pěstouni jí prý někdy volají i v noci. Sama by ráda vzala rodiny někde na výlet. Jen zatím přesně neví, kde objednat autobusy a jak všechno zařídit. Taková Julia by ale místo výletu raději něco jiného. Na otázku, co by ze všeho nejvíce potřebovala, říká, že třicet dní úplného volna, kdy by nemuse-la dělat vůbec nic a mohla jen odpočívat. Nesměle se ozývají i ostatní se svými přání-mi. Chybí moře. A v soli naložení sledi. „A černý chléb,“ dodává jedna z Juliiných dcer. Zato prý máme výbornou zmrzlinu i levné červené ryby.

Cestou zpátky se Iriny ptám, kde bere sílu a energii všechno zvládat a pomáhat ostatním. „Chodím do lesa, mám ho tady kousek. To nám taky radí doprovázející pracovníci, zajít si někde do přírody a všechno tam vykřičet... Našla jsem tu i houby, které nesbíráte.“ Za chvíli je mám možnost ochutnat nakládané a napadne mě, že bychom možná měli. Na tapetě telefonu má Irina fotku Eiffelovky, aby měla před očima svůj další sen – Pa-říž. Osud jiné stavby – domu, kde s man-želem koupili nový byt a dětem ho jako velké překvapení ukázali loni 25. prosin-ce – sleduje na facebookovém účtu poli-cie. Zatím prý stojí.

Helena Šilhánková

Náhradní rodinná péče na Ukrajině

Ještě před současným válečným konfliktem žilo na ukrajinském území podle odhadů UNICEF až 100 tisíc dětí bez domova. Co bude dál, zatím asi nikdo netuší. Navíc situace ohledně náhradní rodinné péče na Ukrajině není zcela přehledná a liší se i napříč regiony. Mnohé pěstounské rodiny se zároveň vyznačují tím, že jsou velice početné.

Současná vládní legislativa obecně rozeznává dva typy pěstounské péče. „V prvním typu může jeden pěstoun pečovat až o deset dětí, jsou to v podstatě profesionální pěstouni. Druhý typ pěstounské péče vypadá podobně jako u nás, pěstouni mají jedno či dvě děti,“ vysvětluje ředitelka SOS dětských vesniček Jindra Šalátová v rozhovoru pro magazín Reportér. Maximální počet dětí, které si taková rodina bere do péče, jsou čtyři.

Děti jsou v ní do doby, než dosáhnou osmnácti let nebo než dokončí studium na odborných či vysokých školách, nejpozději však do 23 let věku. Jejich umístění do rodin se zároveň provádí s ohledem na věk pěstounů tak, aby v době, kdy oba z nich dosáhnou důchodového věku, mohli všichni svěřenci rodinu opustit.

Proces je hodně podobný tomu, jak to funguje u nás. Zájemci (manželé nebo jen samotná fyzická osoba), kteří si chtějí děti do péče vzít, musí doložit informace o příjmech, dostačujícím bydlení a zdravotním stavu a rovněž absolvovat speciální školení v regionálním centru sociálních služeb pro rodinu, děti a mládež a získat od něj osvědčení a doporučení. Na rozdíl od osvojených dětí si dítě v pěstounské rodině zachovává status sirotka. Rodina je po celou dobu doprovázena sociálními pracovníky, kteří monitorují její fungování a pomáhají řešit případné obtíže.

Pěstounské rodiny mohou čerpat řadu výhod, například levnější plyn, elektřinu a vodu, svěřené děti se ve školách stravují zdarma a neplatí cesty městskou dopravou, pro starší studenty jsou k dispozici bezplatná místa na vysokých školách, jichž je obecně málo. Pěstouni také dostávají poukazy na tábory, zvýhodněné půjčky nebo některé léky pro malé děti bez poplatku. Nyní je však leccos jinak, mnohé pěstounské rodiny, ať už ty klasické nebo ty početnější, našly dočasné útočiště v České republice. O tom, jak se jim tady žije, přinášíme reportáž na straně 4–5.

Eva Vychodilová

Foto: www.pixabay.com

Z HISTORIE

Pěstounská rodina coby forma výchovy dětí bez rodičovské péče má na Ukrajině dlouhou tradici. Už v 11. století za dob Jaroslava Moudrého na Kyjevské Rusi existovaly jak rodiny, které lze nazvat adoptivními, tak příslušné zákony pro tyto záležitosti. Později se v Ruské říši (18. – 20. století) umísťování dětí do rodin stalo soukromou iniciativou členů královských a šlechtických rodin a rodin bohatých obchodníků.

Pro současnou podobu pěstounství na Ukrajině sehrál důležitou roli dokument „O provedení experimentu se zakládáním pěstounských rodin v určitých regionech Ukrajiny“, který kabinet ministrů přijal v letech 1998 a 1999. Vytváření tzv. pěstounských rodin a dětských domovů rodinného typu pro umístění sirotek a dětí zbavených rodičovské péče se začalo masově prosazovat nejen na státní úrovni správ velkých měst, ale také prostřednictvím charitativních nadací, veřejných organizací a internetových projektů.

Velkou roli při budování rodinných domovů sehrála charitativní organizace Naděje a domovy pro děti, pozadu však nezůstala třeba ani česká Diakonie, která před sedmi lety na Ukrajině rozjela projekt na podporu rozvoje konceptu náhradní rodinné péče. Středisko humanitární a rozvojové spolupráce tehdy zahájilo dlouhodobou spolupráci s organizací Otcův dům, který založil v roce 1996 lékař Roman Korniko, jelikož nedokázal lhostejně přihlížet k množství dětí žijících na ulici po rozpadu Sovětského svazu. Organizaci se od té doby povedlo zajistit lepší a stabilnější budoucnost už tisícům z nich.

Kriminalita, prostituce a sebevraždy byly u ukrajinských sirotek a dětí bez rodičovské péče velmi častým jevem už v teenagerovském věku. Díky vládním opatřením se situace postupně lepšila, zatímco třeba v roce 2005 bylo náhradních rodin a domovů rodinného typu pro opuštěné děti na Ukrajině jen 131, o dva roky později stoupl jejich počet na 2011. I další léta dávala naději ke zlepšení situace, nárůst počtu dětských domovů rodinného typu i pěstounských rodin byl strmě stoupající.

„K 1. říjnu 2010 bylo na Ukrajině 467 dětských domovů rodinného typu, ve kterých pobývalo 3122 sirotek a dětí zbavených rodičovské péče, a 2827 pěstounských rodin, ve kterých bylo vychováno 4730 dětí,“ říká oficiální statistiky. A čísla v následujícím desetiletí dále rostla až na dvojnásobek. Problém umísťování nezletilých ve věku 7–10 let do rodin však zůstal aktuální a nyní se situace v důsledku války opět zhoršuje a je nepřehledná napříč jednotlivými regiony.

Dny dětí upozorňují na jejich práva a potřeby

Prvního června děti oslavily Mezinárodní den dětí, třeba návštěvou cukrárny nebo účastí na některé z pořádaných akcí. Málokdo ale ví, jak tento svátek vznikl.

Foto: www.pixabay.com

Historie dne dětí sahá hluboko do 20. století, a to do Turecké války za nezávislost. Mustafa Kemal, tehdejší ochránce národních práv, v roce 1920 označil děti za důležitou součást budování státu a ustanovil dnem dětí 23. duben, který je v Turecku dodnes uznávaným svátkem.

O pět let později započaly snahy vyhlásit svátek dětí celosvětově. Prvního června 1925 se konala Světová konference pro blaho dětí, na které ale svátek nakonec odhlasován nebyl. Jeho prosazení pomohla ještě jedna událost, která se konala ve stejný den, a to festival Dračích lodí v San Franciscu, kam čínský konzul přizval mnoho čínských sirotek, aby poukázal na nutnost společnosti zabývat se blahem dětí.

Nakonec byl svátek pod názvem Den na ochranu dětí vyhlášen roku 1949 Me-

zinárodní demokratickou federací žen v reakci na masové zabíjení žen a dětí v Lidicích a ve francouzském Ouradouru.

V roce 1954 uznala OSN Světový den dětí, nazývaný také Výročí Úmluvy o právech dítěte, jehož datum ustanovila na 20. listopad. Cílem tohoto svátku bylo věnovat se převážně dětem, o což usilovala Mezinárodní unie pro péči o dítě už od roku 1952.

Den dětí je dodnes celosvětovým svátkem, který slaví kolem 150 zemí.

V Československu se ještě před Dnem dětí oslavoval Týden dětské radosti. Mezinárodní den dětí se začal slavit v roce 1950. Jeho oslavy byly hlavně v první po-

lovině 50. let pojaty jako politická kampaň, k proslovům se přidávaly i manželky prezidentů. V neděli nejbližší 1. červnu se konala takzvaná radostná odpoledne. Národní výbory a společenské organizace pořádaly průvody, karnevaly, dětské soutěže a sportovní hry. Ve druhé polovině 50. let výrazný ideologický náboj povadl, ale politický ráz mu byl pořád ponechán. Děti odesílaly zdravice a kresby československé vládě, v Rudém právu pravidelně vycházel článek.

Den dětí je dodnes celosvětovým svátkem, který slaví kolem 150 zemí. Co ovšem není bez zajímavosti, že v USA se na tento svátek postupně zapomnělo, přestože v počátcích právě tam proběhl jeden z důležitých impulsů pro jeho vyhlášení.

Markéta Neubergová

zdroj: Wikipedia.org

Děti z ústavu jsou poslušnější, ale není to dobře

Režisérka Linda Kallistová Jablonská je mámou čtyř malých dětí. A tak z vlastní zkušenosti ví a na vlastní oči vidí, že dětství v ústavní péči je zkrátka špatně. Už více než deset let o tom točí dokumenty. I díky nim se věci v Česku mění k lepšimu.

Na rozdíl od ústavních dětí mají ty její svůj názor a dokážou si ho prosadit. „Vedeme mnohem častěji diskuze,“ říká režisérka, která je zároveň mámou čtyř dětí.

Foto: Nikola Ramešov

Režirovala jsi řadu dokumentů o ústavní versus pěstounské a adoptivní péči. Jak ses k tomu tématu dostala?

O systém ústavní péče, konkrétně v pastáčkách, jsem se začala zajímat asi před jedenácti lety. Nabídla jsem tehdy námět na krátký dokument brněnské televizi a nakonec jsem v pastáku na Vysočině našla hrdinky, které jsem sledovala dalších deset let. Z toho vyšel film *Opouštět Počátky*. To byl první impuls. Říkala jsem si, co se děje na začátku, jak je těm úplně malým dětem, které se ocitnou v ústavní péči, a zkoumala jsem, nakolik je těch prvních pár let tak zásadních, že dokážou ovlivnit celý život. Během natáčení filmu V nejlepším zájmu dítěte jsem zjistila, že systém péče o ohrožené děti v ČR je v naprosto katastrofálním stavu, a nechápala jsem, proč úplně mrňavé děti jsou zbytečně umísťovány do ústavů, když tady existuje alternativa v podobě pěstounské péče.

Který z příběhů tě zasáhl nejvíce? Byly to spíše osudy odložených kojenců nebo starších dětí z Počátků?

Během natáčení v kojeneckém ústavu v Mostě jsem byla potřetí těhotná a měla už dvě malé děti doma. Byl to pro mě emocionálně hodně silný zážitek. Vidíš miminka, roční a dvouleté děti a sleduješ jejich samotu. Ty děti jsou skutečně dlouhé hodiny samy. Prováděla nás tam paní ředitelka a říkala, že děti teď odpočívají po obědě, ale ony odpočívaly třeba tři hodiny. Jenže starším dětem už stačí jen hodinka, dvě. Zbytek toho času sedí v postýlkách v zatemněné místnosti a čekají a čekají a čekají, až tam někdo přijde. Bylo mi z toho hodně smutno. Byli jsme tam do večera, kdy se většina z nás rodičů dostane s dítětem do nějaké intimity, hlazení, ňufání, čtení knížek, zkrátka zklidnění po celém dni. A tady byla jedna vychovatelka asi na 16 dětí a nezbývalo jí vlastně, než se snažit nacpat je do postele. S nějakým hezkým uspáváním to samozřejmě nemělo vůbec nic společného. Ale to nebyla její chyba, to je chyba systému.

Sama jsi mámou čtyř dětí. Vidíš rozdíly v chování vlastních dětí a dětí v ústavní

péči? Co tě během natáčení nejvíc zaskočilo nebo překvapilo?

Překvapilo mě, že děti v ústavní péči jsou poslušnější, což ale určitě není ve výsledku dobře. Moje děti mají svůj názor, dokážou si ho prosadit. Vedeme mnohem častěji diskuze. Děti z ústavu jsou poslušné, protože nemají na výběr, netuší, že by se věci mohly dělat i jinak, než jak je nastaveno. A samozřejmě děti v rodinách mají mnohem více impulzů, sledují opravdový svět a to rozvíjí jejich mozek více než sterilní výchova v ústavu. Nejvíc mě pak zaskočilo, jak je celý systém zbytečný, a byl pro mě šok, že něco takhle jednoduchého se od pádu komunismu nijak zásadně neposunulo.

„Naším mottem je, že dítě se má vždy líp v rodině a že z rodiny doletí dál než z ústavu.“

Zvažovala jsi někdy, že by ses sama stala pěstounkou, až děti odrostou?

Sama jsem pěstounství nikdy nezvažovala, nemám na to kapacitu, ale strašně obdivuju všechny, kteří to dokážou. Asi v pětadvaceti jsem chtěla odjet na misi s Lékaři bez hranic a tehdejší ředitel mi řekl, ať pro ně radši točím filmy. Když vidím problém, raději ho řeším z pozice toho, co umím. Ta rada mi přišla úplně logická. Takže mým cílem je převést téma do prostoru. Myslím si, že se díky mým filmům podařilo i něco pozměnit nebo někoho inspirovat.

Plánuješ točit dál s hrdinkami filmů Počátky a Opouštět Počátky?

Jsmo kontaktu, víme o sobě, ale jejich osudy už dál sledovat nebudu. Nejdůležitějším tématem filmu bylo, co se bude dít, když se ony samy stanou matkami. Říká se, že děti dětí z ústavní péče zase často končí v ústavu, a já jsem velmi ráda, že tohle se s největší pravděpodobností mých hrdinek týkat nebude. Věřím, že to zvládnou.

Na čem momentálně pracuješ? Budeš se tématu ústavní péče a pěstounství dál věnovat, nebo jsou teď před tebou jiné výzvy?

Téma náhradní rodinné péče u mě ještě tak rok zůstane, byla jsem oslovena jednou brněnskou scenáristkou a dávám s ní dohromady seriál o pěstunech Plné hnízdo. Bude hodně o výchově v pěstounských rodinách, koresponduje však i s tím, co řeší rodiče v běžných rodinách. Z každého kraje máme jednu pěstounskou rodinu, která vypráví svůj příběh. Celý cyklus bude uveden příští rok v ČT.

Které natáčení pro tebe bylo nejnáročnější?

Nejtěžší byl asi film, který jsme točili v Severní Koreji, chvílemi to bylo hodně

vypjaté, ale naštěstí krátké, tak se to dalo zvládnout. Opouštět Počátky představovalo naopak velice dlouhé natáčení, bylo těžké udržet holky ve spolupráci, aby je to nepřestalo bavit a aby to nepřestalo bavit mě. Zjistila jsem, že nejsem zdaleka tak systematická, pečlivá a trpělivá jako třeba paní Třeštíková, takže časosběrný dokument není něco, co bych dál vyhledávala, ale bylo to poučné.

Společně se scenáristkou Irenou Hejdovou jste aktivními členkami organizace Dobrý start, která se výrazně zasadila o to, aby u nás konečně byly zrušeny kojenecké ústavy. Kam nyní směřují vaše další aktivity?

Jsem velmi ráda, že se podařilo nejen Dobrému startu, ale spoustě dalších organizací, političkám i některým médiím prosadit, že malé děti nebudou končit v ústavní péči, alespoň ne ty zdravé. Pokoušíme se o další změny, aby tam nemusely ani ty s handicapem nebo velké sourozenecké skupiny. Také chceme rozšířit věkovou hranici nad tři roky, jsem přesvědčena, že ani starší děti nemusí končit v ústavní péči, a když už taková péče vůbec existuje, měla by vypadat úplně jinak. Naším mottem je, že dítě se má vždy líp v rodině a že z rodiny doletí dál než z ústavu. Problematičtější to je u pastáků, dávat dítě v patnácti letech do rodiny by nemuselo dělat úplně dobrotu, ale i tady by se dala ošetřit forma větší komunitní péče.

Za své dokumenty jsi dostala řadu cen. Která je pro tebe nejcennější? Ty z Jihlavy, z Febiofestu, nebo Jednoho světa?

Všechny ceny jsou pro mě důležité a nijak je nerozlišuju, je to pro mě samozřejmě pochvala. Ale největší pochvalou je, když se jedno, dvě nebo deset dětí díky tomu, co děláme, dostane z ústavu do rodiny, to je větší úspěch než nějaké ocenění.

„Natáčení v kojeneckém ústavu, když jsem byla potřetí těhotná, byl pro mě emocionálně hodně silný zážitek.“

Během natáčení seriálu Čtyři v tom jsi stihla sama porodit. Jak se ti daří skloubit roli mámy čtyř dětí s tak náročnou prací?

Během natáčení Čtyř v tom se stala humorná situace, kdy jsem otěhotněla já, scenáristka Irena Hejdová, postupně i další ženy z týmu a někteří kolegové se stali otci. O práci v našem štábu pak byla docela rvačka. Já jsem po 1. řadě seriálu opustila, abych se věnovala prvorozené dceři, nicméně pak jsem během těch deseti let, kdy se mi narodily čtyři děti, stejně celou dobu pracovala.

Nedovedu si představit, že bych z oboru na deset let vypadla a věnovala se jen

Foto: Nikola Ramešov

dětem. Jsem ráda, že moje práce je flexibilní, můžu pracovat po večerech a sehnat si hlídání na den, kdy mám natáčení. Měla jsem dny, kdy jsem si chodila do práce odpočinout, už jen pocit, že jsem sama v autě, v klidu se najím, promluví s dospělými lidmi a ještě u toho něco natočím, byl pro mě hodně osvobozující, což možná pochopí všechny matky, které jsou intenzivně s dětmi.

Na jaře jsi navíc velmi pomáhala ukrajinským uprchlíkům. Plánuješ točit něco i o nich a o Ukrajině, které jsme toto číslo Pěstounů věnovali?

Kousek od nás je kolej Větrník, kde tehdy bydlelo asi 400 lidí z Ukrajiny. Zapojila jsem se tam jako dobrovolník, začali jsme dělat jazykové kurzy, workshopy a další akce pro děti. Jednu rodinu jsem tak trochu adoptovala, pomohla jsem jí sehnat kroužky, práci, doktory. Přinášelo mi to obrovský pocit užitečnosti, je to činnost, která výsledky přináší okamžitě. Je úžasné vidět ten progres. Já se velmi obávám o duševní zdraví hlavně adolescentů, takže to pro mě byla velká výzva. Po nějaké době jsem na sobě pocítovala určité známky vyhoření, proto jsem se od toho postupně odklonila. Nicméně je to skvělé, a kdyby se každý z nás na týden, dva nebo na měsíc zapojil, bylo by to super. Ale tohle jde úplně mimo filmařinu, to bylo tady a teď, kdy jsem cítila, že je potřeba něco udělat. Vůbec by mě nenapadlo tam plést kameru a nějakým způsobem situaci využívat pro své dokumentaristické ambice

Eva Vychodilová

Linda Kallistová Jablonská (*1979)

Vystudovala Katedru dokumentární tvorby na FAMU. Je autorkou řady filmových a televizních dokumentů, cestopisných i sociálních, včetně populárního cyklu o rodičovství Čtyři v tom (2013), snímku Vítejte v KLDŘ (2008) o návštěvě Severní Koreje nebo Psí láska (2020) o musherce Janě Henychové. Její nejnovější film s názvem Opouštět Počátky byl premiérován v soutěži MFDF Jihlava 2022.

Co z nich bude? Aneb milovat děti nestačí

Co z nich bude? Tak zněl název semináře psycholožky a autorky publikací o Teorii typů, která 6. listopadu křtila svou již třetí knihu Milovat nestačí v ostravském kině Luna. A jelikož se jedná o téma, které souvisí s výchovou dětí, nechyběli jsme tam ani my, RKC Chaloupka.

Foto: Archiv Šárky Mikové

Šárka Miková před samotným křtem provedla posluchače krásnou prezentací proloženou videi s výpověďmi rodičů, kterým Teorie typů pomohla. Překvapením pak bylo video s osobní, intimní výpovědí dětí paní Mikové, v němž se svěřily, co jim ve výchově v dětství vadilo a za co by naopak své matce chtěly poděkovat.

O čem Teorie typů vlastně je a proč pomáhá tolika rodičům? Podle Mikové má každé dítě svou silnou vrozenou složku osobnosti, a přirozeně tedy tíhne k tomu, „pro co se narodilo“, tj. k určitému nastavení mozku a naplňování svých vrozených potřeb. V těchto vrozených dispozicích se děti od sebe výrazně liší.

Batoletí období je čas, kdy dítě začne intenzivně projevoval své já a potřebuje cítit, že mu rozumíme a nesnažíme se ho předělat k obrazu svému. Pokud rodiče vrozené potřeby potomka zpochybňují nebo mu brání v jejich naplňování, dítě cítí, že to, jaké je, nestačí a že není v pořádku. Takové přesvědčení může dlouhodobě narušovat jeho sebehodnotu. Pokud jako rodiče naopak porozumíme tomu, proč se naše děti chovají určitým způsobem a pochopíme jejich typ, dokážeme lépe rozvíjet jejich potenciál.

Dle Teorie existuje 16 typů osobnosti, které je možné určit po důkladném nastudování knihy. Když pochopíme svůj vlastní typ a typ dítěte, dokážeme chápat jeho projevy, silné a slabé stránky a lépe se na dítě umíme vyladit.

Velmi inspirativní byly příklady maminek. „Syn je typ, který potřebuje jednoznačné instrukce, žije v jasném, konkrétním světě, informace bere doslovně, takže třeba sdělení o tom, že po cestě vyhodíme babičku, je pro něj děsivá. Další ilustrativní zkušenost mám z výletu, kde se jako malé dítě nahý koupal v řece. Ve chvíli, kdy jsem mu oznámila, že už půjdeme, bez řečí nasedl na odrážedlo a jel, nahý... Nemohla jsem to dlouho pochopit. Až díky teorii typů mi došlo, že je jenom jiný typ než já,“ říká jedna z matek. Další maminka dodává: „Moje dvojčata jsou každé jiný typ, a přistupují tím pádem i jinak k pravidlům. Když přicházíme na bazén, kde je cedule Zákaz koupání, jedno oznámí, že je tady zákaz koupání, a pravidlo respektuje. Druhé, které ze své podstaty testuje hranice, zahlásí: Tady je zákaz koupání? A pak se rozeběhne a skočí do vody.“

Je třeba říci, že každý typ v sobě nese potenciál, z výše zmiňovaného dítěte,

které je akční a rádo testuje hranice, se může stát třeba záchranář, protože bude umět skvěle řešit krizové situace.

Teorie typů je o velkém respektu k dítěti, napojení se, porozumění a hlavně velké naději, že i ty stránky, které nám ve výchově jako rodiči přijdou náročné nebo nás „vytácejí“, mají velký potenciál v dospělosti. A pokud je pochopíme, dokážeme v dítěti vybudovat a správným směrem rozvinout jeho pocit sebehodnoty.

Barbora Brusová

Šárka Miková

Poradenská psycholožka, realizátorka vzdělávacích programů a autorka a spoluautorka několika knih, které pomáhají rodičům, pedagogům i manažerům rozumět svým dětem, žákům a podřízeným. Vystudovala psychologii na FF UK v Praze. Pracuje s Teorií typů vycházející z učení C. G. Junga a umožňující odhalovat vrozené klíčové potřeby, které jsou zdrojem vnitřní motivace. Její kniha *Nesjou stejné se stala bestsellerem*, oblibě se těší také její další titul *Ani mámy nejsou stejné*. Nedávno jí vyšla třetí publikace s názvem *Milovat nestačí*. Je mámou tří dospělých dětí a ve volném čase se věnuje triatlonu.

Jak správně dýchat, je potřeba učit už od mala

Statistiky ukazují, že většina lidí nedýchá správně. Technika dýchání má přitom vliv na soustředění, kvalitu spánku, trávení nebo správný vývoj čelisti a zubů. Funkčním dýcháním lze eliminovat výskyt poruch jako ADD a ADHD nebo vývoj logopedických vad.

„Pro novorozené dítě je přirozené dýchat nosem, tedy do bránice. Pokud však má v rodičích 'špatný' vzor dýchání, tedy ústy (mělce, do hrudníku), postupně přijme tento dysfunkční vzorec za svůj,“ vysvětluje ostravský zakladatel projektu **5 PILÍŘŮ ZDRAVÍ** RNDr. Mgr. Rostislav Václavěk. Dodává, že funkčně nedýchá téměř nikdo. „Nevěnuje se tomu pozornost, přestože 99 % nemocí, mentálních dysfunkcí a problémů těla i myslí vychází právě z toho, že člověk sám sobě zamezuje funkční distribuci kyslíku.“ Mezi svými kurzy nabízí certifikovaný instruktor funkčních dechových technik Buteyko a master instruktor dechového systému Oxygen Advantage také semináře pro pěstounské rodiny zaměřené na funkční dýchání u dětí, ADHD a stres. Jeden takový workshop se uskutečnil v ekocentru Trkmanka ve Velkých Pavlovicích v červnu, další v září.

„Probírám a praktikuji s pěstouny možnosti práce s dětmi i jimi samotnými v oblasti dechu, myslí, pohybu a v souvislostech s ostatními aspekty chování k sobě.“

Jeho účastníci se mimo jiné naučili, jak svěřené děti motivovat k dýchání nosem. „Je důležité umět jim vysvětlit, že zdraví lidé nadechují a vydechují nosem, nikoliv pusou. Nosní dýchání zlepšuje nejen zdraví, ale také inteligenci, protože dítě může lépe spát, a tak dochází k lepší distribuci kyslíku do periférií včetně mozku,“ říká Václavěk. Dechová cvičení ke zlepšení svých výkonů využívají olympionici nebo vojenské a speciální jednotky. „Pokud dítě vytrvale dýchá ústy, jeho sportovní výkon nemůže být nikdy tak skvělý jako výkon těch, kteří dýchají nosem,“ dodává lektor.

Podle statistik se u 40 % dětí, které trpí poruchami spánku, rozvine porucha pozornosti, hyperaktivita nebo porucha

Červnové setkání pěstounských rodin ve Velkých Pavlovicích na semináři „Cesta funkčního dýchání u dětí, práce s ADHD a stresem“.

Foto: Archiv R. Václavka

učení. Pokud dítě v osmi letech chrápe a není to řešeno, existuje osmdesátiprocentní pravděpodobnost, že bude mít trvalé snížení dechové kapacity. „Bohužel lékaři zřídka zvažují nosní neprůchodnost jako možnou příčinu ADD nebo ADHD a nevědí, že tomuto stavu lze výrazně pomoci bez potřeby léků či psychologické terapie,“ upozorňuje instruktor.

Správné dýchání rovněž snižuje krevní tlak, zvyšuje vitalitu, zklidňuje a uvolňuje, zvlhčuje dýchací cesty a svou roli hraje i při správném vývoji čelisti a držení těla. Učit se správně dýchat nebo to naučit své děti můžete podle instruktážních videí na webu 5pz.cz, v sekci Dýchánky. Lektor doporučuje zejména 1. díl Dechová abeceda a 9. část o vlivu kvality dechu

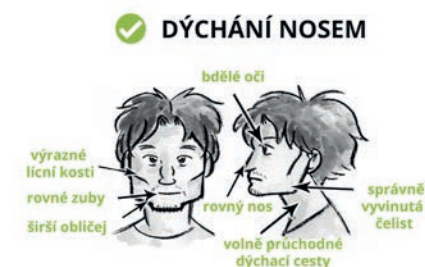
na vývoj dětí. V případě zájmu o praktický seminář nejen v Ostravě a okolí či online workshop je možné kontaktovat přímo Rostislava Václavka na emailu info@5pz.cz.

Eva Vychodilová

Projevy špatného dechového návyku na našem těle

- bolest beder, krku, kosterně svalového systému, špatné držení těla
- nespavost, chrápání, spánková apnoe, přerušovaný spánek, noční můry, těžké dýchání během noci
- ranní únava
- nesoustředěnost, podrážděnost

Zdroj: 5pz.cz

Kde dále hledat pomocnou ruku

V minulém čísle jsme představili čtyři organizace, které v České republice pomáhají pěstounským rodinám. Vedle nadací J & T, Naše dítě, Sirius a Ohrožené dítě můžete hledat pomoc i u dalších sdružení.

Foto: www.pestouni.cz

Středisko náhradní rodinné péče

Už od roku 1994 se spolek zabývá problematikou dětí, které se ocitly ve zvlášť obtížných životních situacích, a dětí, které vyrůstají mimo vlastní rodinu. „Cílem Střediska NRP je, aby rodinná péče převládla nad péčí ústavní a aby se všestranně rozvíjel a změnil systém náhradní rodinné péče u nás,“ říkájí jeho zakladatelé. Jeho služby jsou určeny především zájemcům o přijetí dítěte do náhradní rodinné péče a osvojitelským rodinám. Středisko, které sídlí v centru Prahy, poskytuje odborné poradenství, nabízí pravidelná setkání i víkendové pobyty, zapůjčení publikací ze své knihovny a na svém webu www.nahradnirodina.cz rovněž sdílí řadu užitečných informací, odkazů i materiálů ke stažení.

Sdružení pěstounských rodin

Sdružení pěstounských rodin vzniklo z iniciativy pěstounů. Jejich práva a zájmy hájí organizace více než dvacet let. „Těší nás, že jsme byli nápomocni najít pro

stovky dětí nové, milující rodiče a nový domov,“ říkají zakladatelé organizace, která doprovází pěstounské rodiny nebo další pečující osoby a jejich děti na cestě životem. „Přejeme si, aby si lidé častěji uvědomovali, že náhradní rodinná péče je pro opuštěné děti jedinečnou možností žít v přirozeném prostředí rodiny. Chceme se zasazovat o to, aby byla více oceňována velmi záslužná činnost pěstounů a jejich přínos dětem i celé naší společnosti,“ dodávají. Spolek pořádá řadu kampaní, letní příměstské tábory, konference, webináře a má také svůj podcast. Působí v Praze, Brně, Plzni, Kroměříži a Českých Budějovicích. „Usilujeme o to, aby všechny děti měly ve svém životě své mámy a táty. Doprovázíme páry i jednotlivce na cestě k nalezení sebe sama v mateřství a otcovství. Pomáháme rodičům najít svou jedinečnou roli v životě vlastních i přijatých dětí,“ říká předseda Sdružení pěstounských rodin Pavel Šmýd. Více informací najdete na webu www.pestouni.cz.

Eva Vychodilová

**Hledáme vás,
mámo, táto!**

Staňte se **pěstouny** a **pomozte** ohroženým dětem žít plnohodnotný život. Rádi Vás budeme **doprovázet** na této cestě.

www.pestouni.cz

Věci po dětech ocení ve skladech pro pěstouny

Oblečení, boty, kočárky, postýlky, nosítka, hračky, odrážedla, školní a sportovní potřeby a další nezbytné věci pro malé děti mohou pěstouni zdarma sehnat prostřednictvím pěstounských skladů. Po republice jich funguje okolo patnácti.

„Zítřka přebíráme ročního chlapečka a nic o něm nevíme, ani to, jakou má velikost. Mohl by nám někdo dát kontakt na sklad ve Slavkově nebo v Krnově nebo aspoň do začátku poskytnout oblečení? Je to naše první pěstounátko. Moc děkuji.“ I takto naléhavé vzkazy najdete ve facebookových skupinách pro pěstouny. Ti přechodní totiž často přebírají děti jen v řádu několika hodin po oznámení z úřadu, a to většinou pouze s oblečením, které má dítě na sobě. Po pár měsících děti nezřídka putují dále a často si ne zcela levné vybavení, na něž jsou zvyklé, odnášejí s sebou.

Proto před zhruba pěti lety vznikl díky paní Janě Seilerové v Českých Budějovicích první prostor, kde bylo možné vše potřebné během chvíle sehnat. Postupně se přidala další města. Dnes po republice fungují necelé dvě desítky skladů, většinou na základě poptávky a nabídky. Velmi tomu napomáhají internetové diskuse. Někdo shání skládací kočárek a neoprenové plavky pro dvouletou holčičku, jiný autíčko na dálkové ovládání, další naopak nabízí botičky velikosti 25-

27 nebo pytel oblečení po desetileté dceři. Díky přeposílání inzerátů na správná místa pomoc včas dorazí tam, kam má.

I samotné sklady mezi sebou hodně spolupracují a komunikují a posílají často balíky napříč celou Českou republikou. „Není důležité, ve kterém skladu věci skončí, důležité je, že se dostanou tam, kde je využijí,“ říká k tomu Vanda Žižalová, která před více než čtyřmi lety založila pěstounský sklad pro Prahu a Středočeský kraj v Okrouhlici u Benešova. Inspirovala ji právě paní Jana z Budějovic. Většinu skladů podle ní vedou samotné pěstounky. „Některé je provozují ve vlastních prostorách jako já, jiné v prostorách od města či obce, některé za symbolickou cenu, jiné za nájem a energie, ty mají založené spolky kvůli účetnictví,“ vysvětluje Žižalová. Kapacitou se tedy sklady hodně liší a od toho se odvíjí také jejich provozní doba. „Tu si určují pěstounky - správkyně samy. Některé sklady mají pevnou a stálou otvírací dobu, jiné fungují jen po předchozí telefonické domluvě,“ dodává.

Sklady podporují pěstounské rodiny na stálou či přechodnou dobu, na doporučení OSPOD i některé adoptivní rodiny a kromě toho slouží také matkám samoživitelkám, rodinám v hmotné nouzi a v poslední době hodně pomáhaly i ukrajinským maminkám. Na některých místech nabízejí pouze materiální pomoc, jinde jsou napojeni rovněž na potravinové banky, velkododavatele drogerie a podobně.

V Moravskoslezském kraji fungují tři pěstounské sklady, Dubánek u Krnova, sklad ve Slavkově u Opavy a ostravský sklad vedený Sdružením pěstounů Polárka. Ten se v lednu 2022 přestěhoval z Výškovic do Mariánských hor. Spolek se stejně jako náš časopis zaměřuje na propagaci náhradní rodinné péče v rámci kampaně Moravskoslezského kraje Dejme dětem rodinu. Sklad stojí jen o věci, které jsou čisté, bez vad, funkčně v pořádku. „Prostě takové, jaké byste si přáli pro své vlastní děti,“ vzkazují z Polárky. Přinést můžete kočárky, postýlky, autose-
dačky, jídelní a rostoucí židličky, sportov-

ní potřeby. „Oblečení přijímáme jen od velikosti 74 do 116 a boty od velikosti 19 do 30. Pokud budete chtít darovat oblečení ve větší velikosti, rádi umístíme nabídku na náš Facebook a zprostředkujeme předání zájemcům,“ dodávají. Stejně to funguje i v opačném případě, kdy poptávané věci ve skladu nejsou.

Chod ostravského skladu zajišťuje doprovodná organizace, na rozdíl od jiných v republice, které provozují sami pěstouni. Bohužel se sklad od začátku potýká s provozními problémy a momentálně se jedná o jeho předání jinému provozovateli. Zaměřuje se proto nyní zejména na oboustranné zprostředkování ve smyslu poptávky a nabídky. „Pokud je něco, co pěstouni potřebují a není v našich silách to zvládnout, odkazujeme je na další sklady a případně na FB skupinu Darujeme věci pěstounům. Dále spolupracujeme s různými bazarovými obchůdky, kde nám majitelé jsou schopni určité věci nabídnout zdarma,“ říká Kateřina Kolářová z Polárky. Dodává, že dobře fungovaly třeba konkrétní sbírky, například sbírka bot pro ukrajinský dětský domov, lidé byli podle ní velmi ochotní, včetně toho, že na své náklady zasílali obuv prostřednictvím přepravců.

Eva Vychodilová

Pěstounské sklady v Moravskoslezském kraji

Ostrava

Mrštíkova 883/3, Ostrava - Mariánské hory, tel. 734 366 499
Sdružení pěstounů Polárka,
www.pestounipolarka.cz
FB: Pěstounský sklad Ostrava

Slavkov u Opavy

Slezská 385, Slavkov, tel. 776 794 220
FB: Sklad dětských věcí pro pěstouny Opava a okolí

Krnov

Dubnice 40 u Krnova, tel. 725077427
FB: Dubánek, sklad dětských věcí pro pěstouny - Krnovsko a okolí

Pro věci si pěstouni jezdí buď sami nebo je sklad posle balíkem. „Bez pomoci manžela bych to mnohdy nezvládla,“ říká Vanda Žižalová, která provozuje pěstounský sklad v Okrouhlici u Benešova.

Foto: archiv Vandy Žižalové

Chaloupka v novém

Chaloupka se během léta musela přestěhovat. Nové útočiště našla díky velkému nasazení všech, kdo v Chaloupce pracují, a rovněž díky pomoci města a dalších partnerů na Smetanově náměstí v centru Ostravy. Chaloupkou tak opět může znít dětský smích, ať už během cvičení rodičů s dětmi, v rámci Montessori klubu, při tvořivých dílnách nebo sezónních akcích, jako byl na podzim třeba halloweenský karneval.

Život v neustálém poklusu

Mámy, které jsou samoživitelkami, bývají pod neustálým tlakem a nemají si kdy odpočinout. Finance, výchovu dětí, jejich zdravý vývoj i svou vlastní psychiku, to všechno musí zvládnout samy. Často se potýkají s nejistotou, samotou a nízkým sebevědomím, říká koordinátorka svépomocné skupiny RKC Chaloupka pro samoživitele Petra Ptáčková.

Foto: www.pixabay.com

Jaká byla motivace vzniku svépomocné skupiny?

Motivace byla jednoduchá. Dát maminkám samoživitelkám možnost potkávat se, navazovat přátelství a společně sdílet, cokoli je napadne, zkrátka sdružovat mámy, které jsou na tom stejně, podobně přemýšlejí a řeší i podobné problémy.

Co tátové samoživitelé? Ti nevyužívají možnosti zapojit se do skupiny?

Tatínkové samoživitelé tady určitě jsou, ale nechodí k nám a nevíme o nich. Otázka je, zda mají potřebu se takto scházet a sdílet. Ale určitě jsou také vítáni.

Co všechno mohou rodiče samoživitelé v rámci skupiny očekávat?

Hlavně vzájemnou podporu. Důležité je zejména porozumění a předávání informací a postupů v řešení náročných životních situací. Mohou získat jiný pohled na problém, jinou zkušenost, pozitivní zpětnou vazbu, ale hlavně pocit, že na všechny ty starosti nejsou sami.

Co z vašeho pohledu znamená pro ženu být matkou samoživitelkou?

Především život v neustálém poklusu a pod velkým tlakem. Mámy jsou ve složitě finanční situaci a velmi často zažívají

náročné emocionální stavy a psychické vypětí. Vyrovnávají se s nejistotou, samotou a nezřídka také s nízkým sebevědomím. Chod domácnosti musí utáhnout z jednoho platu, a pokud nemají podporu v širší rodině, tak i časově jsou nuceny všechno zvládnout samy. Odvést děti do školky, školy, pak jet rychle do práce, z práce zase vyzvednout děti a pak následuje spousta dalších povinností doma. Často nezůstává žádný čas pro ně samotné - na to, aby se mohly věnovat samy sobě, na chvíli vypnout, odpočinout si, dobít baterky a načerpat tolik potřebou sílu ten život nějak zvládat.

Setkáváte se se stereotypy ohledně matek samoživitelek?

Bohužel ano, a paradoxně nejvíce od žen. Nejčastěji to jsou názory typu „může si za to sama“ nebo „vybrala si špatného partnera“. Anebo s tím, že samoživitelky pouze zneužívají sociální dávky a pracovat se jim nechce.

Jaká témata mámy samoživitelky nejčastěji řeší?

Nejčastěji jsou to asi dvě témata, a to čas a peníze. Jak časově zvládnout veškerou péči o děti a domácnost a k tomu ještě stihnout odpracovat běžnou pracov-

ní dobu. A samozřejmě taky to, jak a kde vydělat dostatek finančních prostředků, aby vše kolem domácnosti a dětí zvládly zaplatit a aby celá situace měla zároveň co nejmenší dopad na potřeby dětí.

Jak jim nejlépe pomoci?

Nejefektivnější je vždy samozřejmě finanční pomoc. Existuje ale i řada dalších možností pomoci, dovedu si představit hlídání dětí, poskytnutí funkčních (a pro jiné už nepotřebných) věcí od zařízení bytu přes různé domácí spotřebiče až po oblečení nebo třeba i pomoc s opravou čehokoli v domácnosti. Dalo by se toho vyjmenovat určitě víc, vždy záleží na konkrétní situaci v rodině a na možnostech druhé strany.

Barbora Brusová

RKC Chaloupka může díky finanční podpoře Ministerstva práce a sociálních věcí pořádat svépomocné skupiny pro matky samoživitelky. Tyto skupiny mají velký ohlas. Ve skupině se scházejí zatím jen ženy samoživitelky, otevřena je ale i mužům ve stejné situaci. Pokud byste se rádi jakkoliv zapojili, ozvěte se na email brusova@chaloupkaostrava.cz. Finančně pak můžete přispět prostřednictvím účtu č. 43-7281330277/0100.

Valíme se Slezskou očima účastníka

Nemusíte být nejnamakanější ze všech, stačí odhodlání, týmový duch a velký kus štěstí, říká o zářijovém cyklozávodu Valíme se Slezskou jedna z jeho účastnic. Společně s dcerou letos skončily na třetím místě. Proč se do soutěže přihlásily a co všechno při ní zažily?

V září před osmi lety jsme s rodinou procházeli kolem Hladnovského gymnázia a zjistili jsme, že tam probíhá soutěž, při níž lidé jezdí na kole. Docela nás to zaujalo, protože kombinace cyklozávodu a poznávání Slezské Ostravy nám přišla super, a tak jsme od druhého ročníku pravidelnými účastníky Valíme se Slezskou.

Nejdříve jsme jezdili jako „On a ona“, a když nám dorostly dcery a otevřela se kategorie Master Junior, zapojili jsme i děti a jezdíme jako dvě rodinné dvojice. Letošní Valíme se Slezskou je za námi a v naší rodinné dvojici „Matka a dcera“ jsme skončily na skvělém třetím místě (a porazily naši druhou rodinnou dvojici „Otec a dcera“).

Tahle soutěž je úžasná proto, že nemusíte být nejnamakanější ze všech, ale

potřebujete odhodlání, týmového ducha a taky docela velkou dávku štěstí při výběru stanovišť. Letos jsme toho najezdily celkem dost, už v začátku jsme si vybraly ta nejvzdálenější stanoviště a hned na prvním úkolu jsme se úplně zasekly – ve Farní zahradě hrušovského kostela se nám vůbec nedařilo najít QR kód v jeho inverzní podobě. Nakonec jsme ovšem nad tímto záludným úkolem zvítězily a vyrazily vstříc hmatové výzvě v mateřské škole Požární.

Super zážitkem byla opět těžší věž, kde jsme se musely vyrovnat s tím, že děti vůbec neposlouchají rodiče a dělají všechno obráceně a kam jsme se po skončení závodu ještě jednou vrátily vylézt si až nahoru a v klidu obdivovat ostravské výhledy z téhle unikátní technické památky.

Konečně jsme si taky pořádně prohlédly nový murál na Bazalech. I když kolem něj jezdíme hodně často, do závodní soboty jsem netušila, jaké nástroje v rukou drží pravěcí lidé. Nadchla mě i Wilczkova vila s úžasnými interiéry, kde jsme zachránily princeznu a zvládly jsme rovněž lakrosové přehozy.

Díky moc všem, kteří do organizace dávají kus svého srdce už osm let, hlavně Editě Kozinové a Martině Schneiderové. Také děkuji své kolegyni Aleně Valcharové a všem ostatním, že jste víkendový den strávili na stanovištích, abychom si to mohli užít. Fakt moc se těšíme na příští rok. A doufám, že zase budeme na bedně!

Radana Brábníková

Foto: Alojz Francek

Zažít Ostravu jinak

Třetí zářijovou sobotu proběhla na ostravském Smetanově náměstí a v přilehlých ulicích akce Zažít Ostravu jinak, počtvrté v režii RKC Chaloupka.

„Tento rok jsme místo ladili opravdu svědomitě a troufli jsme si na prostor, kterým projíždějí tramvaje, protože i ty k životu ve městě patří,“ říká ředitelka RKC Chaloupka Edita Kozinová. „Velkou výzvou je práce s daným místem, protože akce se většinou koná tam, kde předtím nikdo nic podobného nepořádal. My jsme první a nikdy předem nevíme, jak vše zafunguje,“ dodává.

Zažít Ostravu jinak se koná každý rok u příležitosti Mezinárodního týdne mobility. Probíhá pokaždé na jiném místě a ukazuje, jak by ulice mohla vypadat, kdyby byla bez aut. Smyslem akce je také potkat se s lidmi z blízkého okolí, protože ve velkém městě své sousedy mnohdy neznáme. Realizační tým Chaloupky se snaží oslovit co nejpestřejší škálu organizací, které zaplní stánky, nabízejí své výrobky nebo pořádají workshopy. „Jsme moc vděční za kus práce a množství času, jaké každý z účastníků do akce investuje,“ říká Kozinová. Zajišťujeme také pestrou hudební produkci a doprovodný program. Kromě kapel si letos Ostravští mohli užít třeba komentovanou prohlídku a zjistit, okolo jakých architektonických skvostů běžně procházíme.

Letos ulici oživilo rovněž bikeři, kteří předváděli neuvěřitelné triky, ve staré části Kampus Palace zase probíhala vernisáž. Jak trefně ohodnotil akci jeden z účastníků s odkazem na knihu Vladimíra 518: „Potkaly se tady zajímavé kmeny, o některých vůbec nevím, že jsou. Děkuji za prostor a příležitost rozšířit si obzor.“

Stejně jako u dalších venkovních akcí je důležitou proměnnou počasí, které bohužel letošnímu ročníku příliš nepřálo. „I tak jsme moc rádi, že jsme měli možnosti se sejít, potkat se s jinými lidmi, sledovat, jak do toho všeho pobíhají děti a psi, pít kávu, poslouchat koncert a zažít Ostravu jinak,“ shrnují organizátoři.

Barbora Brusová

Foto: Jan Král

Pěstounství, adopce a ústavní péče v literatuře a filmu

Pro velký úspěch jsme pro vás opět připravili další výběr kulturního mixu, jehož témata se dotýkají ústavní či náhradní rodinné péče. Začtěte se do některé z námi doporučených knih anebo si pusťte film o dětech, kterým dal osud do vínku ztížený start do života.

Čtení pro dospělé

Dary se přece nevracejí

Příběh o vzniku jedné atypické rodiny, ale také o radostech a úskalích pěstounské péče z pohledu ženy, která se stala opatrovnící dvou starších děvčat. Volné pokračování knihy s názvem Sama bych se v nebi bála autorky Ludmily Janákové je pak o třetí holčičce s Aspergerovým syndromem a jejím náročným sžívání se s rodinou, do níž přišla v pěti letech.

Modrooký chlapec

Pět let starý příběh oblíbené spisovatelky Danielle Steelové o ženě, kterou osud dva dny před Vánocemi připraví o muže i malého syna. Ginny touží složit střepy svého života opět dohromady a snaží se najít smysl v humanitární práci v nejchudších částech světa. Na výročí osudné nehody, když sama zápasí s myšlenkou na smrt, se setká s opuštěným chlapcem. Ten však před ní ukrývá tajemství...

Utajená dcera

„Adoptovali jsme tě.“ Takhle věta obrátí Sabině život naruby. Je jí právě 38 let a je těhotná. Zdá se jí nepochopitelné, jak by nějaká matka mohla dát své dítě k adopci. A proč jí o tom

rodiče dávno neřekli? Rozhodne se, že musí za každou cenu najít ženu, která ji dala pryč. Zjištění nakonec nezmění jen Sabinu, ale především dvě ženy, které ji po celá léta hluboce milovaly. V češtině vyšel příběh spisovatelky Kelly Rimmerové před dvěma lety.

Zázraky z cizího břicha – naši padlí andělé

Jeden chlapec je málo, řekla si jednoho dne. Madla Zemanová přijala s mužem do své sešíváné rodiny další děti – děti

z cizího břicha, jak pojmenovala knihu, kterou napsala s kolegyní Vladkou Gubaničovou. Bydlí v Krušných horách, kde prý není život tak krušný, jak se může zdát, pěstounkou je už 14 let. Autorky říkají, že je to kniha o pěstounské péči bez růžových brýlí.

Holka ze sekáče

„Nejsem žádná holka, která prodává oblečení v second handu. Jsem holka, kterou vlastní mamka nechala napospas v porodnici. Rozhodla jsem se vyprávět svůj příběh

o tom, jaký to je být adoptovaným dítětem, teenagerem bez biologických rodičů a dospělým, co se s tím vším musí nějak vyrovnat.“ Tak začíná anotace tří roky staré knížky Terezy Kratochvílové Holka ze sekáče o hledání vlastní identity a kořenů. Některými pasážemi přispěla i Terezina adoptivní maminka. „Jsem sice holka z druhý ruky, ale taky originál a strůjce vlastního života,“ dodává autorka, která je rovněž aktivní influencerkou a youtuberkou známou pod účtem Terezcino / @terezcino.

Čtení nejen pro mladší čtenáře

Indiáni z Větrova

Příběh dětí z pohraničního dětského domova Větrov, v němž další oblíbená dětská autorka Markéta Zinnerová citlivě poodkrývá touhu dětí po rodině a jejich vzájemné vztahy. „Větrováci“ navíc vedou války proti místním chlapcům. V knize je zachycena snaha pedagogů a vychovatelek vytvořit dětem pokud možno co nejpřirozenější prostředí, aby je absence rodičovské výchovy tolik neovlivnila. V roce 1979, kdy kniha vyšla, byl podle

této předlohy natočen i stejnojmenný film režiséra Júlia Matuly.

Nemožná holka

Oblíbená autorka dospívajících dětí Eliška Horelová ve svých knihách uplatňovala znalost psychologie dětského myšlení a trápení svých hrdinů líčila s úsměvem a ironií. Její Nemožná holka z roku 1984 je dojemným příběhem osvojené dívky, která hledá své pravé rodiče. Skvělé čtení pro nejen adoptovaná děvčata právě procházející pubertou.

Princ a Skřivánek

Osudy Kristiána Prince, který si zvyká na život bez maminky – s touto bratrancem, a jeho osamělého kamaráda Nikolý Skřivánka. „Knižku jsem znala už

jako malá. Po dvaceti letech jsem ji přečetla během dvou dní a plakala a plakala. S věkem a mateřstvím pro mě získala úplně jinou hloubku a velmi mě zasáhla. Je v ní tolik emocí, moudrosti a ponaučení!“ napsala jedna ze čtenářek v rámci recenze na Databázi knih, kde si příběh spisovatelky a neuroložky Valji Stýblové napsaný v 80. letech minulého století vysloužil hodnocení 93%.

Je libo film?

Únos domů

Hlavní hrdina, třináctiletý Libor, po smrtelné nehodě rodičů vyrůstá u bohatého strýce a tety. Má u nich veškerý komfort, kromě porozumění a lásky. Souhrou náhod se na nějaký čas ocitne u nekonvenční rodiny Panenků na bývalém šumavském nádraží, kde vládne něha a legrace. Jenže idyla s koncem léta končí... Snímek režiséra Ivana Pokorného a scenáristky Ivy Procházkové z roku

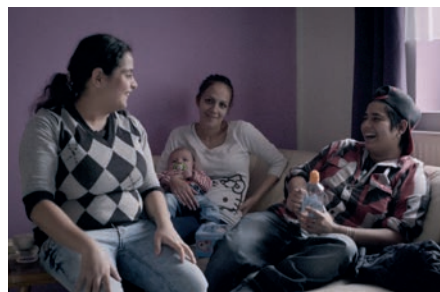
2002 s Vojtou Kotkem, Markem Vašutem, Hanou Maciuchovou, Bárou Hrzánovou a Radkem Holubem v hlavních rolích vychází z knižního příběhu, který si už dříve získal srdce čtenářů v řadě evropských zemí.

Spolu

Na konci září vstoupil do kin poetický snímek Davida Laňky a Martina Müllera o životě rodiny s autistickým dítětem. „Příběh, do kterého jsem se zamiloval!“ říká o filmu představitel hlavní role Štěpán Kozub. Veronika Žilková ztvárnila matku, která mu obětuje svůj život, aby na druhou kolej odsunula zdravou dceru v podání Kamily Janovičové. Tragikomedie *Spolu* nabízí pohled do chodu rodiny, kde se láska nerozdává rovnoměrně a kde není zvykem svěřovat se a mluvit otevřeně o problémech. Přesto dokázali autoři v dramatických situacích najít humor a naději.

Opouštěj Počátky

Těší se na svobodu, ale nemají ponětí, co je tam venku čeká. Netuší, kolik stojí plátek masa, natož nájemné. Režisérka Linda Kallistová Jablonská, s níž přinášíme na straně 8–9 rozhovor, léta sledovala osudy dívek z výchovného ústavu. Její dokument nastoluje otázku, jak dokážou obstát v reálném životě. Příběh Adély,

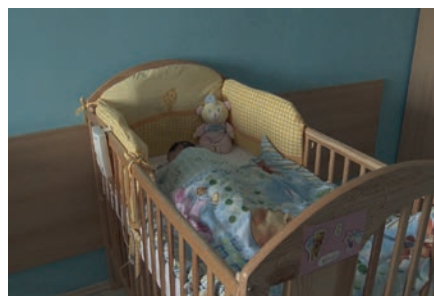
Denisy, Pavly a Týny měl loni premiéru na MFFD v Jihlavě, kde získal cenu studentské poroty. Film navazuje na televizní film *Počátky* z roku 2014, který mapoval období, kdy dívky z „pastřáku“ čerstvě odcházely. Jejich cesta běžným životem není jednoduchá, ať už jde o navazování vztahů, shánění práce či sebedisciplínu. Některé z nich se už samy staly matkami. Vyhnou se tomu, aby jejich děti vyrůstaly stejně jako ony mimo rodinu?

Útěky domů

Ústřední trojice postav, letecký mechanik Michal, módní návrhářka Marie a desetiletý Honzík, tvoří zdánlivě šťastnou a spokojenou rodinu. Ve vypjaté situaci však dojde k hádce rodičů, při níž vyjde najevo, že chlapec je adoptovaný. Bohužel ani jeden z nich netuší, že dítě nespí a celou roztržku slyší. Honzík se následně místo školy rozhodne hledat svou pravou matku... Hlavní role psychologického dramatu režiséra Jaromila Jireše z roku 1980 si zahráli Jana Brejchová, Jan Kanyza a dávná dětská hvězda Tomáš Holý.

Pust' se si televizi

Boj o děti

Pro Českou televizi natočila režisérka Linda Kallistová Jablonská, autorka dalších stěžejních dokumentů o ústavní péči, pěstounství a adopci, které představujeme v tomto či předešlých číslech *Pěstounových*, též dokument s výmluvným názvem *Boj o děti*. Vědecké studie prokázaly, že pobyt v kojeneckých ústavech má na děti devastující vliv. V roce 2021 došlo v Česku ke změně zákona, o nějž drtivá většina odborníků usilovala dlouhá léta, ústavní péči pro děti do tří let konečně odzvoní. Půlhodinový snímek sleduje složitý zápas o změnu práv opuštěných dětí.

Pozdní léto

Bezdětní manželé Věra (Věra Galatíková) a Karel (Jiří Vala) už delší dobu prahnou po životním poslání. Najdou ho díky adoptovanému chlapci z dětského domova? Zatímco Věra i její rodiče (Dana Medřická, Ladislav Pešek) jsou z malého Františka (Michal Suchánek) nadšeni, Karel, který sám žije s pocitem životního neúspěchu, se s novým členem rodiny

sžívá jen ztěžka a pomalu. Autory téměř padesát let staré televizní inscenace je známé duo Jiří Hubač (scénář) a Antonín Moskalyk (režie). Pustit si ji můžete online na webu České televize.

Sluníčko na houpačce

Redaktorka Julie (Marta Vančurová) a výtvarník Vojta (Jiří Bartoška) jedou do šumavského dětského domova pro devítiletého chlapce Matěje Stibora (M. Mikuláš), aby jej přivezli do Prahy na předání hlavní ceny v soutěži dětských kreseb. Matěj nakreslil tříčlennou rodinu u houpačky, nad níž svítí sluníčko. Jeho skuteční rodiče však mají k ideálu daleko. Matka se ho po porodu zřekla, otec se potýká se závislostí na alkoholu (Petr Čepek). Najde chlapec novou rodinu? Představitel malého Matěje Marek Mikuláš v televizním snímku z roku 1981 režírovaném Jiřím Adamcem získal cenu UNICEF za dětský herecký výkon.

Všechny televizní tipy je možné přehrát v rámci iVysílání České televize.

Máte rádi seriály?

Tohle jsme my

Seriál *This is us* sleduje životy manželů Jacka a Rebeccy Pearsonových a jejich tří dětí. Kate a Kevin se měli narodit z trojčat, ale jejich biologický bratr zemřel při porodu. Rodiče tedy adoptovali novorozence Randalla tmavé pleti, jehož biologický otec zanechal ve stejný den u hasičské stanice. Pilotní díl začíná v den 36. narozenin už dospělých sourozenců, z nichž každý se potýká s jinými problémy. Šest sérií rodinného amerického seriálu režiséra Dana Fogelmana vás nenechá v klidu a budete si díky neustálým peripetiím i postupnému odhalování minulosti zvědavě pouštět jeden díl za druhým. 86% na filmové databázi ČSFD a 137. nejlepší seriál. Tohle si zkrátka dejte!

Eva Vychodilová

Foto a repro: Albatros, Česká televize, NBC, Vernes film, Bontonfilm, Ikar

Základní myšlenka kampaně Dejme dětem rodinu

Kampaň má přispět ke změně současné situace dětí v dětských domovech a jiných ústavních zařízeních, podpořit jejich výchovu v náhradních rodinách a zajistit jim patřičné rodičovské vzory. Zároveň je smyslem a cílem projektu odstranit nedostatečnou informovanost lidí o této problematice. V zájmu každého dítěte je vyrůstat v klidném a harmonickém prostředí. Ne každý z rodičů však může zajistit svým dětem zdravé rodinné zázemí. Proto se mnoho dětí ocitá v ústavní výchově (dětské domovy, dětská centra). Alternativou ústavní výchovy je náhradní rodinná péče, pěstounské péče realizovaná formou osvojení, pěstounské péče, pěstounské péče na přechodnou dobu, poručenství nebo svěření dítěte do výchovy jiné fyzické osobě než rodiči. Pojďte ji s námi podpořit!

Více na www.dejmedetemrodinu.cz

RKC Chaloupka 2023

Březen

Přednáška o genderové problematice

Duben

5. 4. Velikonoční hledání vajec

Červen

1. 6. Den dětí v Komenského sadech

18. 6. TÁTA FEST

Září

9. 9. Valíme se Slezskou

16. 9. Zažít Ostravu jinak

Říjen

26. 10. Halloweenský karneval

Rodinné a komunitní centrum
Chaloupka Ostrava

Tým RKC Chaloupka se na vás těší i v roce 2023

Foto: Petr Novák